

EU Twinning Project MK/09/IB/ST/01 SUPPORT TO THE STATE STATISTICAL OFFICE FOR CAPACITY BUILDING AND IMPROVING COMPLIANCE OF STATISTICS WITH EU STANDARDS

Содржина

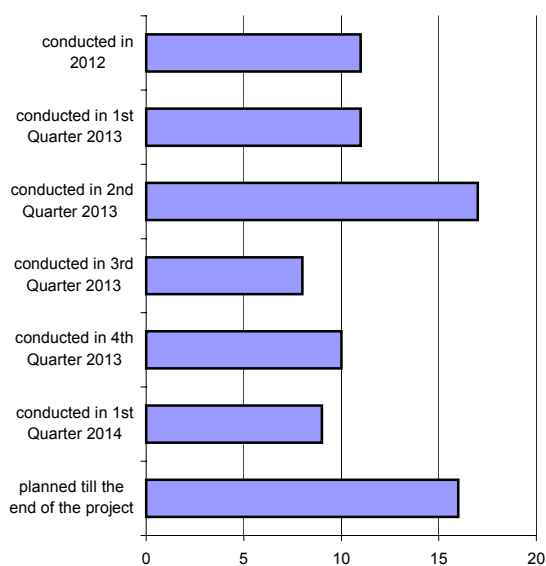
Преглед на првиот квартал од 2014	1
Имплементација на Проектот низ бројки	2
Проектот низ призмата на компонент-лидерите	3
Следни активности во вториот квартал од 2013	4
Впечатоци од студиската посета на Destatis	5
Информации за контакт	6

Преглед на првиот квартал од 2014

Почитувани читатели,

Имплементацијата на проектните активности продолжи со истата динамика и ентузијазам како и претходната година.

Short-term-expert missions in the project - current state

Девет краткорочни мисии и две студиски

посети беа спроведени во првиот квартал од оваа година. Тоа значи дека досега се реализирани 66 од севкупните планирани 81 краткорочна експертска мисија и четири од планираните шест студиски посети.

Активностите во компонентата 1 продолжија со уште четири дополнителни мисии. Во мисијата 1.1.1.11 експертите продолжија со дискусии на тема „Интегрирање и компилација на секторските сметки“, како и објаснување на новите ESA 2010 прописи и и концепти.

Мисијата 1.1.2.6, како последна мисија во поткомпонентата, ја опфати темата „Дефлација“ со користење на табеларен пристап за понудата и употребата (SUT). Странските експерти го истакнаа проблемот со распределбата на ДДВ според видот на користење и препорачаа продолжување со годишното прибирање на податоците за табелите на понуда и на употреба, како и користење на оваа алатка за балансирање и дефлација на годишните вредности. Странските експерти препорачаа продолжување со транспарентниот начин на собирање на податоците за вкупните трошоци (расходи) кај потрошувачката на домаќинствата во процесната табела.

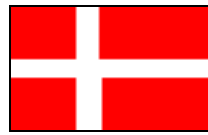
Главните теми во рамките на мисијата 1.2.3 се однесуваа на продолжување на активностите со сезонското прилагодување на податоците од кварталните сметки, публикување на експериментални податоци и ревизија на податоците во секторските сметки.

Понатамошниот развој на соодветен сет на индикатори за одржлив развој беше клучна дискусија за време на мисијата 1.4.3.

Во компонентата 2 се продолжи со консултации и процени на резултатите од истражувањето, според планираното. Во оваа компонента се опфатија статистичките податоци од патничкиот

EU Twinning Project MK/09/IB/ST/01 SUPPORT TO THE STATE STATISTICAL OFFICE FOR CAPACITY BUILDING AND IMPROVING COMPLIANCE OF STATISTICS WITH EU STANDARDS

транспорт (2.1.3), статистиките за органско земјоделство (2.3.1.3), статистиките за трошоци за заштита на животната средина (2.4.3) и статистиките за индекси на реалната цена на надворешната трговија и реалната цена на увозот/ извозот (2.2.3).

Двете студиски посети во првиот квартал од 2014 година се спроведоа во Германија. Првата студиска посета за Лаекен индикаторите (2.5.4.4) беше имплементирана во рамките на компонентата 2, додека втората студиска посета беше реализирана на тема „Подобрување на процесот на управување и измени во согласност со Европските стандарди за квалитет“ (3.1.1.6) во рамките на компонентата 3.

Делегацијата предводена од генералниот директор на ДЗС, д-р Благица Новковска, ја посети генералната дирекција на Сојузниот завод за статистика во Визбаден, информацискиот пункт на Федералниот завод за статистика (Destatis) во Берлин и Државниот завод за статистика Берлин - Бранденбург. Посетата им овозможи на двете страни да разменат мислења и ставови во врска со т.н. Peer Review 2014/15 на ЕУ, обработката на прашалниците за самооценување, искуствата за најдобрите практики при процесот на управување на националните статистички заводи, грешките во земањето примероци, стандардизацијата на методите за прибирање на податоци, како и процесите за стандардизација во официјалните статистики, статистичкиот информативен систем, стратегијата за е-влада во официјалните статистики (ова беа само некои од темите на студиската посета). Студиската посета, секако, претставуваше одлична можност за согледување на начините за заедничката

соработка во рамките на Проектот. Двата проектни партнери ги идентификуваа и усогласија своите идеи, предлози и можности за дополнителни активности, како и за завршниот настан на Проектот кој е предвиден да се одржи во почетокот на јули 2014 година.

Активностите во рамките на компонентата 4 продолжија со активности за имплементација на стратегијата за управување со податоците, нивно архивирање и систем на заштитно бекапирање /back-up поддршка и правење резервни копии/ (4.1.4), како и обезбедување поддршка за одобрување на информатички систем за електронско прибирање на податоците врз основа на пробна тест-имплементација на четири статистички истражувања (4.2.6).

Петтиот состанок на Управниот одбор се одржа на 16 јануари 2014 година. По направената прелиминарна презентација на тековната состојба на Проектот и првиот преглед на резултатите од евалуацијата, компонент-лидерите подетално ги презентираа остварените резултати. Понатаму се дискутираше за напредокот на Проектот и други активности поврзани со оваа тема. Членовите на Управниот одбор разговараа и за кварталниот извештај кој беше усвоен во неговата финална верзија.

Имплементација на Проектот во бројки

Од почетокот на 2014 год., до крајот на март, се спроведоа 9 краткорочни-експертските мисии

Месеци во 2014	Реализирани активности
Јануари	3

EU Twinning Project MK/09/IB/ST/01
SUPPORT TO THE STATE STATISTICAL OFFICE FOR CAPACITY BUILDING AND
IMPROVING COMPLIANCE OF STATISTICS WITH EU STANDARDS

Февруари	2
Март	4

Во врска со реализацијата на Проектот, ситуацијата е следна:

Индикатор	Крај на првиот од квартал од 2014
Реализирани мисии	66
- % од вкупно	81.5 (66 од 81)
Вклучени експерти	126
Учесници од земјата корисник	519

Реализираните активности се согледуваат во сите компоненти:

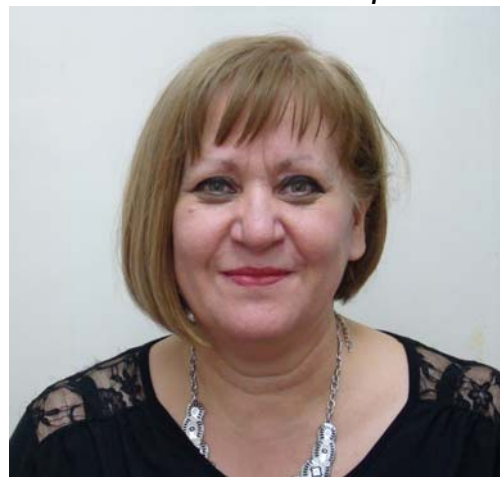
	Реализирани активности до крајот на првиот квартал од 2014	Вкупен % во соодветната компонента
Компонента 1	27	90 (од 30)
Компонента 2	19	82.6 (од 23)
Компонента 3	10	62.5 (од 16)
Компонента 4	10	83.3 (од 12)

Бројките покажуваат дека имплементацијата на Проектот се врши во согласност со утврдената временска рамка

Истата е ситуацијата и со клучните одредници (бенџмаркови) на Проектот. До крајот на првиот квартал од 2014 е планирана реализација на 11 бенџмаркови. Освен еден, сите останати бенџмаркови се постигнати, еден бенџмарк е делумно остварен, а два бенџмаркови се дури и предвреме реализирани.

Текот на Твининг-проектот низ призмата на компонент-лидерите

Интервју со г-ѓа Мирјана Бошњак, компонент 2 лидер (поткомпонента 2.1-2.4) Помошник-раководител на Секторот за деловни статистики, земјоделски статистики и статистики на животната средина

1. Кои се клучните области и целите на Проектот во Вашата поткомпонента?

Во рамките на компонентата 2 се воведуваат нови показатели во одделни области во деловните и земјоделските статистики и статистиката за животната средина. Со тоа Државниот завод за статистика ќе им овозможи на корисниците поголем фонд на статистички податоци за креирање нови политики во работењето, а воедно и следење на соодветната област.

Исто така, многу важна придобивка е проширувањето на знаењето на вработените за производство на овие статистики.

Во фокусот на мисиите од областа на транспортот, животната средина, цените и земјоделството, планираме да ги подготвиме сите инструменти за спроведување на редовни статистички истражувања и тоа: патничка

EU Twinning Project MK/09/IB/ST/01 SUPPORT TO THE STATE STATISTICAL OFFICE FOR CAPACITY BUILDING AND IMPROVING COMPLIANCE OF STATISTICS WITH EU STANDARDS

мобилност, органско производство, трошоци во животната средина и увозно-извозните цени. За сите гореспоменати статистички истражувања спроведуваме и пробни истражувања преку кои се тестираат инструментите за прибирање на податоците, подготовка и избор на примероци, подготовка на пондерациска структура, процес на импутација, процес на компилација на индексите, како и анализа на податоците добиени од терен.

Во рамките на Проектот ќе се унапреди знаењето за производството на нови статистики и индикатори за управување со шумите и шумскиот фонд. Со оваа активност планираме да ги дефинираме концептите за воведување на нови истражувања или нови варијабли во постоечките истражувања кои ќе ни овозможат продукција на овие важни индикатори за одржлив развој.

2. Дали сте задоволни со сегашната состојба на реализација на целите на Проектот?

Навистина сум задоволна со реализацијата на целите кои ги поставивме на почетокот на Проектот бидејќи навремено го започнавме планирањето на активностите и нивната реализација е во согласност со планираното.

Досега ги спроведовме планираните четири пробни истражувања и сега сме во фаза на анализа на добиените податоци од терен. Исто така, во согласност со планираното, закажани се и преостанатите четири мисии.

3. Можете да укажете на некои специфики во однос на активностите во Вашата компонента?

Една од многу важните придобивки е работата со експерти коишто, од една страна, имаат големо искуство во областа во која работат, но, од друга страна, и искуство во пренесувањето на знаењето. Исто така, активностите помеѓу мисиите и контактите со експертите се одвиваат

континуирано и само на тој начин може да се обезбеди целосна реализација на целите коишто сме ги поставиле на почеток на проектот.

Како многу важна алатка што се вовеле на почетокот на реализација на проектните задачи е воведувањето на анкетен лист за евалуација. Резултатите се транспарентни и може да се направи оценка дали сме ја постигнале саканата цел која е поставена на мисијата и дали соодветно е направен избор на експертите. Направената оценка понатаму ни овозможува да направиме промени кои ќе доведат до зголемување на ефикасноста на планираните активности.

4. Вашето мислење за преостанатото време на Твининг-проектот?

Во оваа компонента остануваат последните мисии од областа на трошоците во животната средина, увозно-извозните цени и транспортната статистика. Овие мисии, иако се последни, ќе придонесат процесот на анализа на излезните податоци од спроведените пробни истражувања да се финализира. Исто така, останува уште една мисија од областа на дефинирање на индикатори за управување со шумите и шумскиот фонд.

Реализацијата на сите мисии од Компонентата 2 има за цел да придонесе за воспоставување на еден одржлив систем во понатамошната продукција на сè поголем број статистички податоци и индикатори.

Добрите практики од заедничката работа со експертите во овој Проект се навистина многубојни и ќе наведем само неколку од нив: воведување на нови статистики и индикатори; зајакнување на капацитетите на тимот задолжен за подготовка на содржината на мисите и исполнување на задачите кои произлегуваат од нив; подобрување на процедурите за обезбедување на квалитетни

EU Twinning Project MK/09/IB/ST/01
SUPPORT TO THE STATE STATISTICAL OFFICE FOR CAPACITY BUILDING AND
IMPROVING COMPLIANCE OF STATISTICS WITH EU STANDARDS

статистички податоци; подобрена
институционална соработка.

**Интервју со г-ѓа Виолета Крстева,
компонент 2 лидер (поткомпонента 2.5),
раководител на Секторот за социјални
статистики**

**1. Кои се главните цели предвидени за
исполнување во Вашата поткомпонента?**

Теми опфатени со поткомпонентата 2.5 се криминал, здравство, културна статистика и Лаекен (Laeken) индикаторите. Сите тие се подеднакво важни и се однесуваат на значајни делови од општествениот живот во државата. Развојот и унапредувањето на статистичките податоци кои ги покриваат овие области ќе им овозможат на носителите на одлуки да создадат докази врз основа на политиките во соодветните области.

На полето на крим-статистиката, главна цел претставува вршење процена на тековната крим-статистика и достапноста на овие податоци за нивно меѓународно доставување и размена, особено за ЕУ-системот за пријавување на податоци и формирање на македонско и меѓународно кодно мапирање на

криминалот со цел поедноставно пријавување на податоците, како и обезбедување точност на податоците.

Здравствените немонетарни статистики од кои повеќето ги изготвува Институтот за јавно здравје, се важни за постоење на меѓународно споредливи здравствени индикатори, така што главна цел е обезбедувањето на овие индикатори во согласност со меѓународните потреби во областа на здравствената статистика (активностите од оваа поткомпонента се спроведуваат заедно со активностите од поткомпонентата за здравствени сметки кои, инаку, спаѓаат во првата компонента).

Културата, исто така, претставува важен сегмент од општественото живеење во земјата. Целта на културните статистики е обезбедување усогласени податоци за културата и креативноста, во контекст на нејзиниот придонес во вработувањето, растот и меѓукултурниот дијалог во Европа.

Најчувствителните податоци за сиромаштијата и социјалната исклученост се обезбедуваат преку Лаекен (Laeken) индикаторите, произлезени од EU-SILC истражувањето (анкета). Клучното тежиште на истражувањето е овозможување на прибирање на статистички податоци за распределбата на приходите и индикаторите за монетарната сиромаштија. SILC, исто така, служи за обезбедување веродостојни квантитативни информации за општествената исклученост и материјалната сиромаштија. Главна цел е да се направи процена на генерирањето на овие индикатори.

EU Twinning Project MK/09/IB/ST/01
SUPPORT TO THE STATE STATISTICAL OFFICE FOR CAPACITY BUILDING AND
IMPROVING COMPLIANCE OF STATISTICS WITH EU STANDARDS

2. Дали можеме да кажеме дека имплементацијата досега беше успешна? Што е постигнато досега во оваа фаза?

Општо земено, планираните активности во оваа поткомпонента се имплементираат во согласност со работниот план, а некои од проектните цели се веќе остварени. Во областа Лаекен индикатори веќе го достигнавме бенчмаркот, Лаекен индикаторите се оценети, дадени се препораки за подобрување во делот на EU-SILC обработката на податоците. Исто така, публикувани се и Лаекен индикаторите за 2010 и 2011 година.

Што се однесува до мапирањето на крим-статистичките податоци помеѓу Македонија и ЕУ, формирани се одредени крим-шифри/кодови и, соодветно, податоците за 2012 година се доставени до Евростат.

Извршена е процена на културните статистики и притоа се утврдени главните подрачја за нивно подобрување.

Во поглед на здравствената статистика, првата мисија е во подготвителна фаза.

3. Можете ли да посочите некои специфики во однос на активностите во Вашата компонента?

Оваа поткомпонента опфаќа различни области и сите од нив се подеднакво важни за обезбедување податоци кои ќе овозможат

соодветно отсликување на општествениот живот во Р. Македонија. И покрај тоа што сите области се поврзани со општествениот живот во Р. Македонија, во многу сегменти се различни и не беше лесна задача да се обезбедат експерти кои ќе ги покријат сите теми предвидени во оваа поткомпонента.

Сепак, тимот на Твининг-проектот досега успеа да обезбеди експертиза која ќе му помогне на Државниот завод за статистика да воведо поверодостојни и меѓународно споредливи социјални статистички податоци.

4. Што очекувате за крајот на Твининг-проектот?

Оваа поткомпонента е речиси завршена. До нејзината целосна имплементација остануваат уште две мисии – една за културните статистики и една во областа на здравствените немонетарни статистики.

Утврдените активности кои ги следат заклучоците на мисијата во голема мера помагаат за одржливоста на резултатите постигнати за време на Твинингот, а понатамошните контакти со експертите претставуваат цврст темел за консултации во иднина, во процесот на понатамошно подобрување и усогласување на избраните области од социјалната статистика, во согласност со ЕУ и меѓународните стандарди.

Следни проектни активности во вториот квартал од 2014 *

Активност бр.	Содржина	Дата
1.2.3	Сезонско прилагодување на податоците во кварталните сметки - објавување на експериментални податоци	15. – 17.04.2014
2.2.4	Надворешна трговија - реална цена и реални индекси за цена на увоз / извоз - понатамошна процена на резултатите од истражувањето	27. – 30.04.2014

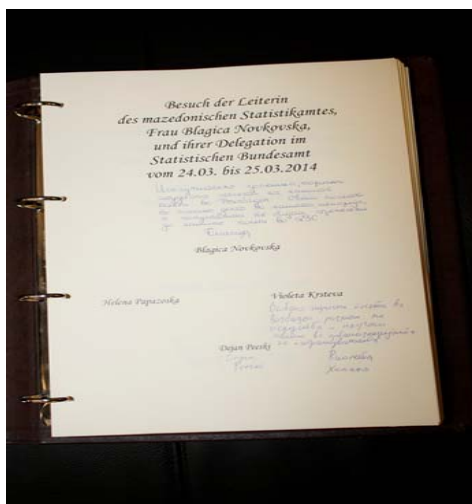
**EU Twinning Project MK/09/IB/ST/01
SUPPORT TO THE STATE STATISTICAL OFFICE FOR CAPACITY BUILDING AND
IMPROVING COMPLIANCE OF STATISTICS WITH EU STANDARDS**

3.1.3.3	Напредно користење на статистичките алатки	12. – 16.05.2014
3.2.8	Изработка на тематски мапи во ГИС областа (студиска посета)	12. – 16.05.2014
2.3.2.2	Дефинирање на релевантни индикатори за одржливо стопанисување со шуми-објаснување на процесот на собирање на податоци	19. – 23.05.2014
2.5.3.2	Културни индикатори - понатамошни подобрувања	21. – 23.05.2014
3.1.1.5	Управување со квалитет – имплементација на DESAP во ДЗС	16. – 20.06.2014
4.1.5	Поддршка на имплементацијата на Стратегијата за управување со податоци, архивирање и бекапирање /back-up / (II)	(30.06. 04.07.2014)

* Тековна состојба: 26. март 2014

Впечатоци од студиската посета на Сојузниот Завод за статистика (Destatis)

Г-ѓа Благица Новковска и г-ѓа Сибил фон Опелн-Брониковски се потпишуваат во книгата на посетители на Сојузниот завод за статистика (DESTATIS)

EU Twinning Project MK/09/IB/ST/01
SUPPORT TO THE STATE STATISTICAL OFFICE FOR CAPACITY BUILDING AND
IMPROVING COMPLIANCE OF STATISTICS WITH EU STANDARDS

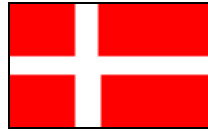
Од лево на десно: Ринго Раупах, Дејан Пеески, Хелена Папазоска, Сибил фон Опелн-Брониковски,,
Благица Новковска, Леонхард Фикс, Виолета Крстева, Емили Ларгениус, Керстин Дитцел, Бернд Штрцбах

Им посакуваме на нашите читатели весели Велигденски празници!

**EU Twinning Project MK/09/IB/ST/01
SUPPORT TO THE STATE STATISTICAL OFFICE FOR CAPACITY BUILDING AND
IMPROVING COMPLIANCE OF STATISTICS WITH EU STANDARDS**

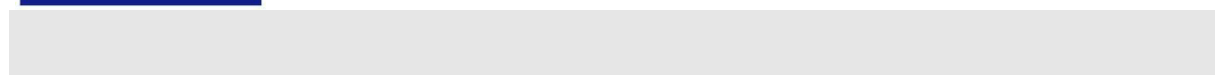

Листа на контакти

Проектен тим			
Земја-членка		Земја-корисник	
Име	Функција	Име	Функција
г. Ринго Раупах	Проект-лидер на земјата-членка ringo.raupach@destatis.de тел: + 49 228 99 643 8932	г-ѓа Благица Новковска, д-р	Проект-лидер на земјата-корисник blagica.novkovska@stat.gov.mk тел: + 389 2 3295 665
г.Леонхард Фикс	Проект-менаџер на земјата-членка leonhard.fix@destatis.de тел: + 49 228 99 643 8936	г-ѓа Татјана Велкова Јованчевска	Партнер на постојаниот твининг-советник tatjana.velkova@stat.gov.mk тел: + 389 2 3295 787
г-ѓа Шарлот Јул Хансен	Јуниор проект-лидер на земјата-членка CJH@dst.de тел: + 45 39 17 39 37	Компонент-лидери Земја-корисник	
		Име	Функција
г. Бернд Рихтер	Постојан твининг-советник bernd.richter@stat.gov.mk тел: + 389 2 3295 668	г-ѓа Верка Панова	Компонент 1 лидер verka.panova@stat.gov.mk тел: + 389 2 3295 681
г-ѓа Рајна Бадева	Канцеларија на постојаниот твининг-советник rajna.badeva@stat.gov.mk тел: : + 389 2 3295 768	г-ѓа Мирјана Бошњак	Компонент 2 лидер mirjana.bosnjak@stat.gov.mk тел: + 389 2 3295 655
		г-ѓа Виолета Крстева	Компонент 2 лидер , поткомпонента 2.5 violeta.krsteva@stat.gov.mk тел: + 389 2 3295 617
		г-ѓа Хелена Папазоска	Компонент 3 лидер, поткомпонента 3.1 helena.papazoska@stat.gov.mk тел: + 389 2 3295 630

EU Twinning Project MK/09/IB/ST/01
SUPPORT TO THE STATE STATISTICAL OFFICE FOR CAPACITY BUILDING AND
IMPROVING COMPLIANCE OF STATISTICS WITH EU STANDARDS

		г. Горан Киранџиски	Компонент 3 лидер, поткомпонента 3.2 goran.kirandziski@stat.gov.mk тел: + 389 2 3295 684
		г-ѓа Татјана Митевска	Партнер на постојаниот твининг- советник (заменик) Одделение за меѓународна соработка и европска интеграција при ДЗС tatjana.mitevaska@stat.gov.mk тел: + 389 2 3295 670
		г-ѓа Македонка Трајкова- Цингаровска	Мониторинг функција makedonka.trajkova@stat.gov.mk тел: + 389 2 3295 674
		г-ѓа Билјана Карајовановиќ	Мониторинг функција (заменик) biljana.ristevska@stat.gov.mk тел: + 389 2 3295 703